

5. Korte bespreking per soort.

5.1 Duikers - Gaviidae

-Roodkeelduiker/Parelduiker - *Gavia stellata/arctica*

Voorjaar '86 was voor de duikers het op één na ('82) beste voorjaar met 8759 exx. (7.9 exx./h.). Langs de NH en WD kust werden de meeste vogels gezien (resp. 43% en 44%) en slechts 13% in ZH.

Duikers waren talrijk in jan. en febr., waarbij in WD en in mindere mate in NH in de eerste helft van febr. sprake was van de grootste aantallen. In tegenstelling tot WD vloegen in NH de meeste duikers naar het noorden. Hierna werden duikers tot eind mei regelmatig waargenomen. Zoals elk jaar werden in mei regelmatig Parel- en Roodkeelduikers in zomerkleed gezien langs de WD en NH kust. Beste dagen:

14-01 West Kap(5 hr) 135 Z.

02-02 Hbz(3 hr) 4 Z, 234 N.

03-02 Tex(1 hr) 390 W, 7 O, 35 tp.

04-02 Tex(2 hr) 234 W, 25 O, 60 tp.

06-02 Hbz(3 hr) 11 Z, 120 N, 25 tp.

12-02 Tex(1 hr) 210 W, 5 tp.

13-02 Tex(1 hr) 256 W, 1 O, 3 tp.

05-04 Hbz(7 hr) 15 Z, 147 N, 8 tp.

Percentages naar noord (oost) vliegende duikers per deelgebied: ZH 22%; NH 77%, WD 40%. In ZH werd 13% gedetermineerd; R:P= 6:1 (n= 119), in NH is 9% op naam gebracht; R:P= 8:1 (n= 309) en in WD werd 44% gedetermineerd; R:P= 100:1 (n= 1814).

-IJsduiker - *Gavia immer* (CDNA)

11, 23 en 24-02 Ijm. 1 tp.

5.2 Futen - Podicipedidae

-Dodaars - *Tachybaptus ruficollis*

03&04-01 Schev 1 tp. 15-04 Noordw 1 tp.

26-01 Schev 1 tp. 15-04 Egm 1 tp.

09&13&14-02 Hbz 1 tp. 25-04 Hbz 1 tp.

11-02 Ijm 5 tp. 26-04 Egm 1 tp.

23-02 Ijm 6 tp.

-Fuut - *Podiceps cristatus*

Een redelijk aantal (n= 18586) Futen werd gezien (16.8 exx./h.). In ZH werd 45% gezien en 47% en 8% in resp. NH en WD. Langs de gehele Nederlandse kust werden de meeste Futen de eerste helft van jan. en de eerste helft van febr. waargenomen. De piek rond half maart werd uitsluitend langs de ZH en NH kust geconstateerd. In de laatste drie maanden van het voorjaar was de Fuut regelmatig doch steeds in geringe aantallen aanwezig. Beste dagen:

01-01 Schev(3 hr) 789 Z, 2 N, 10 tp.

02-01 Schev(3 hr) 1239 Z, 11 N.

07-01 Hbz(2 hr) 57 Z, 721 N, 10 tp.

08-01 Hbz(3 hr) 830 Z, 17 N, 56 tp.

07-02 Schev(1 hr) 918 tp.

12-02 Tex(1 hr) 365 W, 6tp.

14-03 WestK(3 hr) 6 Z, 616 N.

14-03 Ijm(1 hr) 1028 tp.

15-03 Hbz(6 hr) 21 Z, 1477 N, 33 tp.

In ZH vloog 15% naar het noorden en verbleef 25% tp, deze percentages waren voor NH resp. 54% en 16% en voor WD resp. 9% en 30%.

-Roodhalsfuut - *Podiceps grisegena*

Maar weinig Roodhalsfuten werden gezien. Van de 177 exx. werd in NH 62% gezien en in ZH en WD resp. 22% en 17%. De soort werd in elke maand waargenomen doch aantallen van belang konden alleen in jan. en uitsluitend in NH ook in april worden geconstateerd. Met uitzondering van de NH april-trek was de trek nauwelijks gericht te noemen. Beste dagen:

31-01 Hbz(3 hr) 4 Z, 5 N.

04-04 Hbz(3 hr) 12 N.

19-04 Hbz(6 hr) 11 N.

-Kuifduiker/Geoorde Fuut - *Podiceps auritus/nigricollis*

In totaal werden 54 "Kleine Futen" gezien. Hiervan konden 40 als Kuifduiker en slechts 4 als Geoorde

Fuut gedetermineerd worden. In alle maanden werden kleine futen gezien met het grootste aantal in de maand april (Veel Kuifduikers tp in NH). De laatste waarneming is die van een Kuifduiker op 14 juni te Hbz.

5.3 Stormvogelachtigen - Procellariidae

-Noordse Stormvogel - *Fulmarus glacialis*

Met een totaal van 354 exx. (0.3 ex./h.) is voorjaar '86 als matig te omschrijven voor de Noordse Stormvogel. Anders dan in andere jaren werden de meeste stormvogels in ZH gezien (45%), met daarop volgende NH (35%) en WD (20%).

Tijdens de januaristormen werden al flinke aantallen waargenomen langs de kust van NH en ZH. Na één febr. waarneming en diverse maart waarnemingen was de Noordse Stormvogel in april en mei weer een regelmatige verschijning. Tijdens een voorjaarsstorm begin juni liepen de aantallen op diverse plaatsen langs de ZH en NH kust op tot enige tientallen. Beste dagen:

04-01 WestK(2 hr) 6 Z, 36 N.

04-01 Tex(3 hr) 3 W, 14 O.

23-03 Hbz(1 hr) 11 Z, 1 N.

28-05 Tex(2 hr) 182 W, 1 O.

04-06 Hbz(8 hr) 1 Z, 33 N.

07-06 WestK(7 hr) 18 Z, 69 N.

Van alle exx. werd bij 28% iets over de kleurfase genoteerd, hiervan was 100% dubbel licht.

-Gauwe Pijlstormvogel - *Puffinus griseus*

12-01 Tex 1 W.

05-06 Hbz 1 N.

Twee opmerkelijke waarnemingen!

-Noordse Pijlstormvogel - *Puffinus puffinus*

Alle waargenomen exx. (n= 30) werden in juni tijdens NW-winden gezien. Evenals voorgaande jaren bleef het voorkomen beperkt tot de NH-kust. Waarnemingen:

04-06 Hbz(7 hr) 20 N.

05-06 Hbz(2 hr) 2 N.

20-06 Hbz 1 Z.

21-06 Hbz 3 Z.

25-06 Egm 4 Z.

-Stormvogeltje - *Hydrobates pelagicus* (CDNA ?)

17-05 Huisd 2 N.

Een erg onwaarschijnlijke waarneming.

5.4 Jan van Gent - *Sula bassana*

Een totaal van 1081 exx. voor een voorjaar is redelijk, het uurgemiddelde van 1,0 ex./h. is zelfs hoog te noemen. Van het totaal werd 34% in ZH, 53% in NH en 13% in WD waargenomen. In jan. werden enige Genten langs de gehele kust gezien. Daarna werden in de tweede helft van maart weer redelijke aantallen waargenomen. Tijdens NW-stormen begin juni werden enige tientallen exx. langs de ZH en NH-kust gezien. Beste dagen:

23-03 Hbz(5 hr) 78 Z, 34 N.

23-03 Tex(2 hr) 72 W, 20 O.

30-03 Tex(3 hr) 3 W, 99 O.

04-06 Hbz(10 hr) 104 N.

07-06 WestK(7 hr) 1 Z, 58 N.

Langs de gehele kust vloog 69% N(O)-waarts. Bij 95% van alle vogels werd de leeftijd genoteerd. Hiervan ging het in 2% van de gevallen om eerstejaars, in 20% om tweedejaars, in 11% om derdejaars, in 9% om vierdejaars en in 58% om adulte vogels.

5.5 Aalscholvers - Phalacrocoracidae

-Aalscholver - *Phalacrocorax carbo*

Een totaal van 1400 exx. werd gezien. Een zeer groot aantal (een verdubbeling van het recordjaar '85), vooral te wijten aan gerichte trek te Zeeuws Vlaanderen en ter plaatse verblijvende vogels te IJmuiden. Liefst 75% van het totaal werd dan ook in ZH gezien. Vooral in jan. en febr. werden t.p. vogels gezien, van maart tot en met eind mei was er regelmatig van echte trek sprake. De pieken lagen in de eerste helft van maart en de tweede helft van mei.

Beste dagen:

24-02 IJm 94 tp.
14-03 ZeVl(5 hr) 1 Z, 74 N.
21-04 Tex(2 hr) 1 Z, 30 N.
25-04 Noordw(1 hr) 40 N.
25-04 Schev(2 hr) 17 Z, 86 N.

-Kuifaalscholver - *Phalacrocorax aristotelis*

*02-04 ZeVl 1 N.
*15-04 Noordw 1 Z.

5.6 Reigers en Lepelaars - Ardeidae en Threskionithidae

-Blauwe Reiger - *Ardea Cinerea*

Maar liefst 201 exx. zijn waargenomen. Ook voor deze soort geldt dat ZeVl veel (de meeste) trek-kende exx. voor haar rekening nam; 93% werd in ZH gezien. Vooral rond half maart, doch ook hierna tot eind mei werden Blauwe Reigers gezien. Beste dag:
14-03 ZeVl(4 hr) 61 N.

-Purperreiger - *Ardea purpurea*

Alleen te ZH werden Purperreigers waargenomen.
18-03 ZeVl 2 N. 05-05 ZeVl 2 N.
16-04 ZeVl 1 N. 10-05 ZeVl 1 N.
02-05 ZeVl(3 hr) 4 N. 17-05 ZeVl 1 N.
03-05 ZeVl(2 hr) 3 N.

-Ooievaar - *Ciconia ciconia*

02-05 ZeVl 4 N.

-Lepelaar - *Platalea leucorodia*

14-03 ZeVl(2 hr) 32 N.
15-03 ZeVl 3 N.
02-05 ZeVl 3 N.
03-05 Hbz 1 Z.
05-05 ZeVl 2 N.
19-05 ZeVl 4 N.

5.7 Eenden, Ganzen en Zwanen - Anatidae

-Knobbelzwaan - *Cygnus Olor*

Werd in alle maanden waargenomen, vooral in maart en mei. Meeste exx. (63%, n= 51) werden te ZH gezien. 5 Exx. in één uur op 14-02 te Scheveningen was het grootste aantal.

-Kleine Zwaan - *Cygnus columbianus*

13-02 Hbz 12 tp. 18-03 Tex 21 N.
13-02 Egm 2 Z. 02-04 ZeVl 2 N.
15-03 ZeVl 22 N.

-Wilde Zwaan - *Cygnus cygnus*

08-01 Hbz 3 Z. 15-02 Schev 1 tp.
11-01 WestK 5 Z. 21-02 Hbz 6 N.
26-01 Hbz 2 Z.

-Rietgans - *Anser fabalis*

Slechts in ZH en NH waargenomen, alleen in de maanden jan. tot en met april. Beste dagen:
14-03 ZeVl 60 N.
15-03 Egm 120 N.

-Kleine Rietgans - *Anser brachyrhynchus*

07-01 Schev 34 Z. 13-01 Egm 79 N.
08-01 Egm 22 Z. 13-01 Hbz 22 N.
08-01 Hbz 3 Z.

-Kolgan - *Anser albifrons*

Vooraf in febr. en maart gezien. Niet in WD. Beste dagen:
15-02 ZeVl(2 hr) 93 N. 01-03 Egm 63 N.
13-02 Egm 42 N. 15-03 Schev 77 N.

-Grauwe Gans - *Anser anser*

Maar liefst 5120 exx. werden genoteerd waarvan 88% in ZH, wederom vooral ZeVl. Vanaf jan. tot en met mei werden Grauwe Ganzen regelmatig gezien met sterke trek in de laatste week van febr. en de tweede en derde week van maart. Half mei werden in de Eemshaven nog opmerkelijk veel exx. opgemerkt. Beste dagen:

25-02 ZeVl 1135 N. 14-03 WestK(3 hr) 645 N.
26-02 WestK(2 hr) 653 N. 14-03 ZeVl(5 hr) 879 N.
26-02 ZeVl 500 N. 17-05 Eems(3 hr) 215 W.

-Canadese Gans - *Branta canadensis*

01-01 Schev 1 tp.
26-01 Schev 1 tp.

-Brandgans - *Branta leucopsis*

Dankzij enige vorstverplaatsingen werd het hoge aantal van 1751 exx. gehaald. Er werden geen exx. in WD waargenomen en verhoudingsgewijs veel in NH. Beste dagen:
21-02 Hbz(3 hr) 400 N.
23-02 Schev 445 N.
15-03 Egm 290 N.
15-03 Hbz 338 N.

-Rotgans - *Branta bernicla*

Het totaal van 17195 (15.6 exx./h.) is, evenals voorgaande jaren, redelijk goed. Ook nu weer werd het overgrote deel (80%) in NH gezien en 9% in ZH en 11% in WD. Maar liefst 94% vloog naar N(O). In NH kwam de trek het eerst op gang in de eerste en tweede week van maart. In de drie hierop volgende weken was er sprake van massale trek langs de gehele kust. Ook vanaf de tweede helft van april tot begin juni was er bij NH nog steeds sprake van geregelde trek. Beste dagen:
06-03 Hbz(3 hr) 1112 N.
22-03 Hbz(5 hr) 1900 N.
22-03 Huisd 729 N.
23-03 Hbz(5 hr) 1511 N.
23-03 WestK(3 hr) 501 N.
08-06 Hbz(6 hr) 21 Z, 799 N.

-Witbuikrotgans - *Branta bernicla hrota*

26-02 WestK 5 tp.
01-04 Hbz 1 N.

-Nijlgans - *Alopochen aegyptiacus*

19-04 Hbz 1 N. 19-05 ZeVl 1 N.
25-04 Schev 2 N. 19-05 Huisd 3 tp.
03-05 Hbz 2 N. 20-05 Schev 2 tp.
17-05 Schev 2 tp. 26-05 Schev 1 N.

-Indische Gans - *Anser indicus*

20-04 Hbz 3 N.
03-05 ZeVl 1 Z, 1 N.

-Bergeend - *Tadorna tadorna*

Evenals vorig jaar een gering aantal Bergeenden (n= 2787). Hiervan werd 55% in NH, 39% in ZH en 6% in WD gezien. 27% van alle vogels vloog zuid. In jan. overheerste de zuidelijke trekrichting wanneer de Bergeenden de koude ontvluchtten. In maart en april was er weer sprake van geregelde terugtrek. Hierna was er vooral in begin mei trek van onvolwassen Bergeenden te zien, hoewel de aantallen vrij klein bleven. Beste dagen:
11-01 Hbz(4 hr) 85 Z, 3 N.
11-01 WestK(3 hr) 70 Z.
19-04 Hbz(6 hr) 7 Z, 82 N.
04-05 Hbz(3 hr) 1 Z, 65 N.
04-05 Huisd(2 hr) 52 N.

-Smient - *Anas penelope*

Voorjaar '86 was zowel absoluut (n= 11569) als gemiddeld (10.5 exx./h.) een topjaar voor de smient.

In NH was er op 8 jan. sprake van een vrij omvangrijke Z-waartse vorstvlucht. Toen de temperaturen vanaf de 11^e weer stegen vlogen de smienten weer redelijk massaal N-waarts langs de NH- en ZH-kust. Begin febr. volgden nog enige vorstvluchten, nu vonden deze echter ook plaats in WD. Hierna liepen de aantallen weer op met de N-waartse trek die zich vanaf begin maart aftekende. Midden maart werden de grootste aantallen gezien, ook in de WD was de trek zichtbaar echter de aantallen bleven in NH onder de maat. Na een nog vrij regelmatig voorkomen in april (in klein aantal) werd de smient incidenteel gezien.

Beste dagen:

08-01 Hbz(3 hr) 1569 Z, 556 tp.

11-01 WestK(3 hr) 1131 N.

11-01 Hbz(5 hr) 1 Z, 914 N.

11-01 Egm(2 hr) 1 Z, 232 N.

19-01 WestK(2 hr) 374 N.

07-02 WestK(2 hr) 313 Z.

15-03 Hbz(5 hr) 29 Z, 231 N.

15-03 Egm(3 hr) 64 Z, 297 N.

17-03 Tex(2 hr) 30 W, 325 O.

17-03 ZeVl(3 hr) 1 Z, 141 N.

In ZH werd slechts 0.4% gesexed (n=20, vr.:man= 1:0.54), in NH 15% (n=925, vr.:man= 1:0.63) en in WD 48% (n=471, vr.:man= 1:0.81).

-Krakeend - *Anas strepera*

Weinig exx. gezien (n= 85). Ongeveer de helft van het aantal Krakeenden is in ZH waargenomen terwijl de soort in WD vrijwel geheel ontbrak. Zowel in ZH als in NH werden de meeste exx. in de maand maart gezien. Slechts in NH was de soort ook in april nog met enige regelmaat te zien. Beste dag:

15-03 Hbz(4 hr) 9 Z, 2 N, 3 tp.

-Wintertaling - *Anas crecca*

Eveneens de Wintertaling werd in een zeer gering aantal gezien (n= 3530; 3.2 ex./h.). Zoals de meeste jaren werd het overgrote deel in NH gezien (70%) tegen 115 in ZH en maar liefst 19% in WD. 12% van de vogels vloog naar Z(W).

Na sporadische waarnemingen in jan. en febr. kwam half maart plotseling een grote trek golf los. Tot de derde week van april zouden de talingen nu regelmatig te zien zijn met opnieuw grote aantallen rond half april. Deze laatste piek werd vooral langs de NH- en WD-kust opgemerkt. Mei en juni leverden maar weinig waarnemingen. Beste dagen:

15-03 Hbz(5 hr) 25 Z, 375 N, 11 tp.

15-03 Egm(3 hr) 49 Z, 167 N.

17-03 Tex(2 hr) 146 W, 136 O.

19-04 Hbz(6 hr) 18 Z, 635 N, 15 tp.

19-04 Huisd(2 hr) 40 Z, 284 N.

19-04 Tex(3 hr) 86 N.

In ZH werd 6% van de vogels gesexed (n= 26, vr.:man= 1:1), in NH 17% (n= 413, vr.:man= 1:1.01) en in WD 52% (n= 341, vr.:man= 1:1.02).

-Wilde Eend - *Anas platyrhynchos*

Het redelijke aantal van 1518 exx. werd gezien. In ZH en NH werden ongeveer evenveel exx. gezien; de beide deelgebieden namen elk 47% van de waargenomen vogels voor hun rekening, slechts 6% van het totaal werd in WD gezien. Van alle vogels vloog 25% naar Z(W).

In jan. werden bij strenge vorst enkele groepjes Z-vliegend gezien. In jan. en vooral febr. werden ook regelmatig ter plaatse verblijvende groepjes gemeld van met name de Hbz. Rond half maart was er sprake van een kleine N-waartse trekpiek waarna de soort tot in juni (meestal N-vliegend) af en toe gezien werd.

Beste dagen:

17-01 WestK 72 tp.

19-01 WestK(2 hr) 47 Z, 5N.

13-02 Hbz 76 tp.

30-04 Noordw 71 N.

In ZH werd 4% gesexed (n= 29, vr.:man= 1:2.60), in NH 50% (n= 357, vr.:man= 1:1.08) en in WD 40% (n= 39, vr.:man= 1:1.05).

-Pijlstaart - *Anas acuta*

Slechts een klein aantal Pijlstaarten werd gezien (n= 259). Hiervan werden de meesten in NH gezien (56%)

en 32% in ZH en 12% in WD. Van al deze vogels vloog 27% naar Z(W).

Hoewel vrijwel alle exx. in de periode jan.-april gezien werden, kan nauwelijks van een trekbeeld gesproken worden. De laatste waarneming was die van 04-05 te Hbz. Beste dag:

17-04 Huisd(2 hr) 29 N.

Van alle Pijlstaarten werd 47% gesexed (n= 123, vr.:man= 1:1.24)

-Zomertaling - *Anas querquedula*

Een schamele 14 Zomertalingen werden gezien waarmee dit voorjaar is geworden tot het slechtste voorjaar ooit voor de Zomertaling. In WD werden geen vogels gezien, in ZH slechts 2 (18-03 IJm.) en de resterende 11 in NH. De vroegste Zomertaling vloog op 15-03 te Hbz.

-Slobeend - *Anas clypeata*

Ook de Slobeend was in vrij gering aantal vertegenwoordigd (n= 733). In ZH werd 51% gezien, in NH 42% en in WD 7%. Van alle vogels vloog 20% naar Z(W). Slechts één jan.- en twee febr.-waarnemingen werden gemeld. In maart was er van de 14e tot de 18e sprake van een trekpiek voor zowel de ZH kust als de kust van NH. Hierna werden tot half april nog regelmatig meer dan een tiental exx. op een dag gezien waarna de soort tot in juni, vooral in NH, in klein aantal g zien werd. Beste dagen:

14-03 ZeVl(5 hr) 93 N.

13-04 Hbz(4 hr) 2 Z, 40 N.

In ZH werd 17% van de Slobeenden gesexed (n= 64, vr.:man= 1:1.56), in NH was dit 92% (n= 285, vr.:man= 1:1.69) en in WD 96% (n= 51, vr.:man= 1:1.68).

-Krooneend - *Netta rufina*

18-03 IJm 2 N.

21-04 Noordw 1 Z.

-Tafeleend - *Aythya ferina*

Alweer kunnen we van een dieptepunt spreken. Normaal worden minstens zo'n 1000 Tafeleenden gezien, dit voorjaar waren het er slechts 372. In ZH werd hiervan 56% waargenomen, in NH 15% en in WD het vrij hoge percentage van 29%. Van al deze vogels vloog 32% naar Z(W).

De soort werd in jan. nauwelijks gezien, in febr. echter wel met enige regelmaat (vooral tp. in ZH). De meeste trek vond plaats rond half maart langs de ZH kust, in WD werden toen wat tp. verblijvende groepen gesignaleerd. Opvallend was dat in deze tijd in NH vrijwel geen Tafeleenden werden gezien. Tot eind april werd de soort nog af en toe gezien. Beste dagen:

17-03 Tex(2 hr) 61 Z, 21 N.

16-03 Schev(2 hr) 27 N.

In ZH werd 23% gesexed (n= 47, vr.:man= 1:1.76), in NH 91% (n= 52, vr.:man= 1:1.36) en in WD 59% (n= 63, vr.:man= 1:0.91).

-Kuifeend - *Aythya fuligula*

De 1151 Kuifeenden die gezien werden is een redelijk aantal. De meeste Kuifeenden werden in ZH waargenomen (63%), tegen 26% in NH en 11% in WD. Van alle vogels vloog 26% naar Z(W).

Echte vorstverplaatsingen hebben bij deze soort niet plaats gevonden maar in ZH waren in jan. en febr. wel regelmatig enkele tientallen Kuifeenden tp. aanwezig. In maart en april was sprake van wat N-waartse trek, maar de aantallen waren vrij klein. In juni werd de soort uitsluitend nog in NH gezien. Beste dagen:

01-01 IJm 80 tp.

15-03 Hbz 58 N.

16-03 Tex 70 tp.

22-03 WestK 140 Z, 44 N.

19-04 Hbz(3 hr) 45 N.

In ZH werd 16% gesexed (n= 119, vr.:man= 1:1.38), in NH 74% (n= 224, vr.:man= 1:0.91) en in WD 40% (n= 52, vr.:man= 1:1.17).

-Toppereend - *Aythya marila*

Ook de Toppereend deed het met 4156 exx. niet slecht.

In ZH werd 43% van het totaal gezien, in NH 32% en opmerkelijk hoog is het percentage van 29% van WD. Evenals vorig jaar verbleven veel exx. ter plaatse. In ZH verbleef maar liefst 76% tp., in WD zelfs 79% echter in NH was dit slechts 20%. In NH vlogen verhoudingsgewijs minder vogels Z(W) dan in de andere twee deelgebieden. Het percentage Z(W) vliegende vogels was voor ZH, NH en WD resp.: 15%, 8% en 12%.

Ook bij de Toppereend werden nauwelijks vorstvluchten opgemerkt (m.u.v. 10-02 te Schev.) doch verbleven er wel veel Toppers langs vooral de ZH kust. In maart vond er regelmatig N-waartse trek plaats (vooral in NH) maar nu verbleven er ook in NH en WD veel Toppereenden ter plaatse. In april namen de aantallen weer af, behalve in NH waar van half april tot begin mei nog sterke trek werd vastgesteld. De laatste waarneming was die van 2 exx. op 14-06 te Hbz. Beste dagen:

10-02 Schev(2 hr) 143 Z, 9 tp.

23-02 IJm 252 tp.

23-02 Tex(2 hr) 15 Z, 111 tp.

06-03 Hbz(3 hr) 130 N, 22 tp.

10-03 Tex(2 hr) 1 Z, 465 tp.

18-03 IJm(2 hr) 78 N, 300tp.

26-04 Hbz(4 hr) 2 Z, 124 N.

03-05 Hbz(5 hr) 182 N.

In ZH werd 16% gesexed (n= 281, vr.:man= 1:0.57), in NH 63% (n= 834, vr.:mans= 1:0.81) en in WD 12% (n= 131, vr.:mans= 1:1.26).

-Eidereend - *Somateria mollissima*

Ruim 9000 Eiders werden geteld, wat voor deze soort een matig voorjaar betekende (n= 9357). De grootste aantallen werden nu weer eens in WD gezien (64%), 28% in NH en slechts 7% in ZH. De aantallen ter plaatse verblijvende vogels verschilden per deelgebied aanzienlijk: in ZH verbleef 58% tp., in NH 9% en in WD 24%.

De omvangrijke verplaatsingen in WD hadden een Z(W)-waartse richting: 65% vloog hier naar Z(W), in NH vloog 18% naar Z en in ZH bedroeg dit percentage 15%.

Al in jan. vonden omvangrijke verplaatsingen plaats, met name in WD waar veel vogels in Z(W)-waartse richting vlogen en in NH, waar het om minder vogels ging en waar de vliegrichting voornamelijk N was. In febr. verbleven de meeste Eiders ter plaatse en in maart en begin april was er weer sprake van enige verplaatsing met in WD verschillende vliegrichtingen, het ging hierbij overigens niet om grote aantallen. Hierna worden Eiders slechts in kleine aantallen waargenomen. Beste dagen:

03-01 Tex(2 hr) 371 Z, 77 N, 5 tp.

03-01 Hbz(2 hr) 22 Z, 217 N, 1 tp.

12-01 Tersch 1476 W, 6 O.

15-01 Tex(2 hr) 1199 Z, 21 N, 34 tp.

15-01 Hbz(5 hr) 224 Z, 139 N, 3 tp.

15-03 Huid 7 Z, 527 N.

19-03 Tex(2 hr) 160 Z, 10 N, 21 tp.

Van alle Eidereenden werd in ZH 29% gesexed (n= 200, vr.:man= 1:0.85), in NH 69% (n= 1834, vr.:man= 1:0.78) en in WD 95% (n= 5681, vr.:man= 1:0.83). In NH bevonden zich onder de als vrouwelijk genoteerde Eidereenden tenminste 15% onvolwassen mannetjes.

-IJseend - *Clangula hyemalis*

Een heel behoorlijk aantal IJseenden werd gezien (n= 72). Ongeveer de helft hiervan werd in NH gezien. In ZH ging het in veel gevallen om vogels die zich tussen de pieren van Scheveningen en IJmuiden bevonden. Van jan. tot april werden IJseenden onregelmatig gezien (grootste aantal was 27-01 Tex 5 Z.). Er was één mei-waarneming (01-05 Tex 1 N.) en twee juni-waarnemingen: 05-06 Hbz 1 N, 21-06 Hbz 1 N.). Van alle IJseenden kon 90% op geslacht gedetermineerd worden (n= 65, vr.:man= 1:1.03).

-Zwarte Zeeëend - *Melanitta nigra*

Na het goede zeeëenden voorjaar van '85 geeft voorjaar '86 een terugval te zien. Zowel het absolute aantal (n= 117.837) als het gemiddelde (106.7 exx./h.) geven dit aan. In ZH werd 9% van de "Zwartjes" gezien, dit percentage bedroeg voor NH en WD resp. 49% en 42%.

De percentages naar Z(W) vliegende vogels waren voor ZH, NH en WD resp. 50%, 27% en 29%. In alle deelgebieden waren de aantallen ter plaatse verblijvende vogels verwaarloosbaar.

In de eerste twee maanden van het jaar was de trek voornamelijk Z(W)-waarts gericht. Af en toe ging het hierbij om grote aantallen (alleen in NH en WD). In de loop van maart veranderde de trekrichting naar N(O) en liepen de aantallen op. Een duidelijke trek golf is te onderscheiden van eind maart tot de eerste week van mei. Hierna treden nog slechts grotere verplaatsingen op in NH, namelijk rond 19-05 en 14-06. Beste dagen:

07-01 Tex(2 hr) 1927 Z, 70 N.

28-03 Hbz(4 hr) 8 Z, 3687 N.

29-03 Hbz(7 hr) 70 Z, 3269 N.

29-03 Tex(4 hr) 73 Z, 3371 N, 33 tp.

01-04 Tex(3 hr) 50 Z, 2654 N, 7 tp.

02-04 Tex(3 hr) 601 Z, 6913 N, 47 tp.

11-04 Noordw(4 hr) 1358 Z, 93 N, 20 tp.

19-05 Hbz(7 hr) 192 Z, 2251 N.

19-05 Tex(6 hr) 19 Z, 1560 N.

In ZH werd minder dan 0.1% gesexed (n= 92, vr.:man= 1:1.14), in NH 11% (n= 6355, vr.:man= 1:1.56) en in WD 3% (n= 1573, vr.:man= 1:1.33).

-Grote Zeeëend - *Melanitta fusca*

Het aantal waargenomen Grote Zeeëenden was niet hoog (n= 4237), evenals het uurgemiddelde (3.84 exx./h.).

In ZH werd 13% van deze vogels waargenomen, in NH 67% en in WD 20%. In ZH vloog 16% naar Z, in NH 67% en in WD 39% naar Z(W).

Grote Zeeëenden werden in alle maanden van het voorjaar gezien, het grootste gedeelte van de vogels echter werd in de maanden febr., maart en april waargenomen. Gerichte N-waartse trek vond slechts in de maand april plaats. Beste dagen:

08-02 Hbz(5 hr) 195 Z, 5 tp.

01-04 Tex(3 hr) 4 Z, 92 N.

19-04 Hbz(7 hr) 424 N.

08-05 WestK(2 hr) 189 N.

In ZH werd 2% gesexed (n= 4, vr.:man= 1:1.75), in NH 7% (n= 189, vr.:man= 1:1.28) en in WD 17% (n= 146, vr.:man= 1:0.60).

-Brilduiker - *Bucephala clangula*

Brilduikers werden dit voorjaar in een redelijk aantal gezien (n= 880). De meeste exx. werden in ZH gezien (43%), 33% werd in NH gezien en 24% in WD. De vliegrichtingen kwamen in ZH en NH in de loop der tijd aardig overeen doch in ZH en WD werd, in tegenstelling tot NH, het grootste gedeelte van de waargenomen vogels als ter plaatse verblijvend genoteerd. In ZH vloog 35% Z en verbleef 52% ter plaatse, in NH waren deze percentages resp. 34% en 30% terwijl in WD 15% naar Z(W) vloog en 61% ter plaatse verbleef.

In jan. en febr. werden met zeer grote regelmaat Brilduikers gezien. De aantallen bleven echter over het algemeen klein, een uitzondering hierop vormden de in ZH ter plaatse verblijvende vogels. Begin maart dreef de vorst redelijke aantallen Brilduikers naar zee, nu waren de aantallen het hoogst in NH en WD. Na half maart werden nog incidenteel Brilduikers gezien (m.u.v. een kleine opleving op 19-04 te NH). In mei werden nog enkele exx. waargenomen (vooral te Lauwersoog) en er was één juni waarneming: 04-06 Hbz 2 N. Beste dagen:

10-02 Schev(2 hr) 24 Z, 1 N.

23-02 IJm 56 tp.

02-03 Tex(3 hr) 9 Z, 13 N, 7 tp.

06-03 Hbz(2 hr) 7 Z, 7 N, 33 tp.

10-03 Tex(3 hr) 1 Z, 4 N, 92 tp.

In ZH werd 41% gesexed (n= 156, vr.:man= 1:0.30), in NH 87% (n= 250, vr.:man= 1:0.41) en in WD 96% (n= 206, vr.:man= 1:0.30).

-Nonnetje - *Mergus albellus*

Veel Nonnetjes werden er dit voorjaar niet gezien (n= 194). De meeste exx. werden in NH waargenomen (64%). De overige vogels werden gezien in ZH, m.u.v. 1 ex. in WD. Met enige regelmaat werden in jan. en febr. in ZH en NH Nonnetjes gezien, van een trek golfje was slechts sprake in de tweede week van febr. in NH. In maart werden nog slechts incidenteel Nonnetjes gezien hoewel op de 15^e langs drie NH-posten nog opmerkelijk veel Nonnetjes vlogen. Laatste waarneming:

23-03 WestK 1 Z.
Beste dagen:
10-02 Hbz(4 hr) 32 N.
22-02 Schev(2 hr) 24 Z, 2 tp.
15-03 Huisd 17 N.
15-03 Hbz 7 N.
15-03 Egm 2 N.

-Middelste Zaagbek - *Mergus serrator*

Voorjaar '86 gaf maar een matig aantal Middelste Zaagbekken te zien (n= 3664, 3.32 exx./h.). De verdeling over de drie deelgebieden was zo ongeveer als gewoonlijk; 42% in ZH, 51% in NH en 7% in WD. In ZH vloog 35% naar Z, in NH was dit 15% en in WD vloog 33% naar Z(W). In NH was het percentage ter plaatse verblijvende vogels te verwaarlozen, doch dit bedroeg in ZH en WD resp. 34% en 13%. Middelste Zaagbekken werden in jan., febr. en maart regelmatig maar in kleine aantallen gezien, alleen rond 10-02 was er sprake van een wat grotere, Z-waartse verplaatsing. Reeds vanaf begin april liepen de aantallen snel op en vooral in NH vond er gedurende de drie weken een sterke N-waartse trek plaats. Na de derde week van april namen de aantallen sterk af en in mei werden, hoewel nog wel met enige regelmaat, slechts kleine aantallen waargenomen. Maar twee juni waarnemingen werden gemeld, waarvan de laatste viel op 21-06 te Hbz: 2 N. Beste dagen:
10-02 WestK 67 Z, 5 N.
10-02 Schev(2 hr) 35 Z, 4 N.
10-02 Hbz(4 hr) 14 Z, 36 N.
23-02 IJm 256 tp.
05-04 Hbz(8 hr) 1 Z, 136 N.
06-04 Berg(3 hr) 63 N.
19-04 WestK(4 hr) 40 Z, 32 N.
19-04 Hbz(7 hr) 224 N, 4 tp.
In ZH werd 23% gesexed (n= 353, vr.:man= 1:1.22), in NH 94% (n= 1735, vr.:man= 1:0.96) en in WD 92% (n= 251, vr.:man= 1:0.74).

-Grote Zaagbek - *Mergus merganser*

Slechts 447 Grote Zaagbekken werden gezien wat waarschijnlijk te wijten is aan het ontbreken van grote vorstrushes. Van alle waargenomen vogels werd 41% in ZH gezien, 45% in NH en 14% in WD. Van alle vogels vloog 33% naar Z(W) en verbleef 30% ter plaatse. Verreweg het grootste deel van de Grote Zaagbekken werd in de derde en vierde week van febr. gezien waarbij het om enige (kleine) vorstverplaatsingen ging. De laatste exx. van voorjaar '86 vlogen in een aantal van drie op 29-03 te ZeVl. naar het zuiden. Beste dagen:
23-02 IJm 79 tp.
24-02 Tex 59 N.
25-02 Hbz 29 Z, 5 N, 1 tp.
In ZH werd 20% van de aldaar waargenomen vogels gesexed (n= 37, vr.:man= 1:2.08), in NH was dit 96% (n= 193, vr.:man= 1:1.07) en in WD 50% (n= 32, vr.:man= 1:0.39).

5.8 Rallen en bleshoeders - Rallidae

-Meerkoet - *Fulica atra*

Het aantal waargenomen Meerkoeten is niet bijzonder hoog (n= 794). Ruim 95% van dit totaal werd in ZH gezien, hiervan verbleef 92% ter plaatse. De vogels werden vrijwel uitsluitend in de eerste drie maanden van het jaar gezien, met de grootste aantallen in de vierde week van jan. en de derde week van febr.. De laatste waarneming was: 06-04 Schev 5 tp. Beste dagen:
26-01 Schev 109 tp.
02-02 Schev 103 tp.
10-02 Hbz 2 Z, 23 tp.
23-02 Schev 87 tp.

5.9 Steltlopers - Haematopodidae, Recurvirostridae, Charadriidae, Scolopacidae

-Scholekster - *Haematopus ostralegus*

Dit voorjaar lag het aantal Scholeksters iets hoger dan gewoonlijk (n= 16908). De meeste exx. werden in NH gezien; 46% van het totaal (32% naar Z, 21% tp),

in ZH werd 43% gezien (39% Z, 14% tp) en in WD 11% (57% Z(W), 30% tp). Echte vorstrushes ontbraken ook bij deze soort. Tot en met half maart overheerste de Z(W)-trekrichting. Hierna keerden de Scholeksters weer terug in N(O)-richting en vooral in mei werden duidelijke verplaatsingen vastgesteld. Beste dagen:
15-03 Hbz(6 hr) 215 Z, 58 N, 56 tp.
15-03 Egm(3 hr) 484 Z, 141 N, 100 tp.
18-03 IJm(2 hr) 157 Z, 64 N, 110 tp.
18-03 Schev 290 Z, 27 N.
05-05 Hbz(10 hr) 186 Z, 259 N, 4 tp.
17-05 Huisd(7 hr) 34 Z, 309 N.
17-05 Hbz(6 hr) 141 Z, 185 N, 1 tp.

-Kluut - *Recurvirostra avosetta*

Dankzij vooral de post Zeeuws-Vlaanderen werd het aantal waargenomen Kluten groot (n= 1283). In ZH werd 78% gezien van het totaal aantal, in NH 21% en in WD 1%. Langs de gehele Nederlandse kust vloog 4% in Z(W)-richting. Buiten de trekpiek rond half maart werden slechts sporadisch Kluten gezien. De eerste waarneming was reeds op 4 jan. te Westkappelle, de tweede echter pas op 14 maart (IJmuiden). Beste dagen:
14-03 Westk 29 N.
14-03 ZeVl(3 hr) 131 N.
15-03 ZeVl(3 hr) 132 N.
15-03 Schev(2 hr) 2 Z, 29 N.
15-03 Noordw 31 N.
15-03 Hbz(4 hr) 135 N.

-Kleine Plevier - *Charadrius dubius*

30-04 Westk 1 tp.
09-05 ZeVl 1 N.
17-05 ZeVl 6 N.
10-06 Westk 1 Z.

-Bontbekplevier - *Charadrius hiaticula*

Een zeer matig voorjaar met slechts 930 exx.. Hiervan werden de meeste exx. in ZH gezien, namelijk 76%, voor NH en WD golden de resp. percentages van 21% en 3%. In 3% van alle gevallen ging het om Z(W) vliegende vogels en 9% verbleef ter plaatse. De eerste Bontbekplevieren werden al op 24-01 gezien; Hbz 2 N. Hierna duurde het tot begin maart voordat de soort ook op de andere posten werd geregistreerd. Vlak daarop culmineerde de trek in de periode rond half maart langs zowel de kust van ZH als die van NH. In april is de soort verbazend schaars waarna in mei weer sprake is van grote aantallen, nu uitsluitend langs de kust van ZH. In juni kon slechts één waarneming worden gemeld. Beste dagen:
02-03 ZeVl(6 hr) 79 N.
14-03 ZeVl(4 hr) 122 N.
14-03 Noordw 40 N.
17-05 ZeVl(6 hr) 98 N.
20-05 ZeVl(8 hr) 109 N.

-Goudplevier - *Pluvialis apricaria*

Voor de Goudplevier kunnen we over een goed voorjaar spreken (n= 2025, 1.8 exx./h.). Hierbij moet men zich echter wel bedenken dat, wat ook voor vele andere steltloper soorten geldt, dit hoge aantal vrijwel geheel te wijten is aan de "nieuwe" zeetrek telpost te Zeeuws-Vlaanderen. Dit feit blijkt ook uit de cijfers: bijna 97% van het totaal aan Goudplevieren werd gezien in ZH. Van de in ZH waargenomen exx. vloog maar liefst 86% in de periode 14-03 tot en met 18-03, een trek golf die vrijwel uitsluitend op de telpost Zeeuws-Vlaanderen geconstateerd kon worden. In zo goed als alle gevallen ging het om naar N(O) vliegende vogels. Beste dagen:
14-03 ZeVl(4 hr) 209 N.
15-03 ZeVl(6 hr) 348 N.
18-03 ZeVl(7 hr) 863 N.

-Zilverplevier - *Pluvialis squatarola*

De Zilverplevier bereikte dit voorjaar een diepte punt. Zowel het totale aantal (n= 940) als het uurgemiddelde (0.85 ex./h.) zijn getallen die nog te vinden waren in de CVZ-annalen. Van dit wel zeer schaarse totaal werd

60% waargenomen in ZH, 28% in NH en 12% in WD. Het percentage Z(W) vliegende vogels bedroeg 6%. In jan., febr. en begin maart wordt slechts af en toe een zilverplevier opgemerkt. In de vierde week van maart lopen de aantallen iets op maar pas in mei worden enkele tientallen vogels per uur gezien. Begin en half mei is er sprake van een (kleine) piek, de eerste wordt alleen in ZH geconstateerd, de tweede heeft naast ZH ook in WD plaats. Opvallend is de afwezigheid in NH. In juni worden uitsluitend in NH nog enkele exx. gezien. Beste dagen:
02-05 ZeVl(11 hr) 161 N.
17-05 ZeVl(8 hr) 104 N.
17-05 Schev(4 hr) 87 N.
17-05 Lauw(4 hr) 48 N.

-Kievit - *Vanellus vanellus*

Kieviten werden in een vrij groot aantal gezien (n= 9921). Ook deze soort dankt zijn hoge aantal aan het deelgebied ZH (ZeVl in het bijzonder); 89% van de vogels werd in ZH gezien tegen resp. 10% en 1% in NH en WD. Van alle waargenomen vogels vloog 9% Z(W).

In jan. werden slechts enkele en in febr. zelfs geen Kieviten gezien. In maart echter loopt het aantal snel op en rond half maart kan er, evenals bij de Goudplevier, van massale N-waartse trek gesproken worden maar het aantal in NH blijft behoorlijk achter. Deze trek houdt vijf dagen aan waarna de soort wederom in klein aantallen gezien wordt. In NH worden rond half juni de eerste Z-waarts trekkende Kieviten vastgesteld. Beste dagen:
14-03 ZeVl(5 hr) 3659 N.
15-03 ZeVl(9 hr) 1045 N.
15-03 Schev(2 hr) 19 Z, 417 N.
16-03 ZeVl(5 hr) 755 N.
18-03 ZeVl(8 hr) 767 N.
14-06 Hbz(5 hr) 196 Z, 5 N.

-Kanoetstrandloper - *Calidris canutus*

Niet bijzonder veel Kanoeten werden in voorjaar '86 waargenomen (n= 9771, 8.8 exx./h.). Een erg groot deel van het aantal Kanoeten werd in NH gezien (90%) en slechts 9% in ZH en 1% in WD. In NH vloog 30% Z en verbleef 53% ter plaatse, in ZH waren deze percentages resp. 4% en 61%. Evenals in voorjaar '85 (doch toen in mindere mate) lijkt een nieuw verschijnsel zich voor te doen in het verschijningspatroon van de Kanoet. Wordt de soort voorheen nauwelijks waargenomen van jan. tot begin maart, nu is er sprake van behoorlijk grote aantallen voor de kust in deze periode. In ZH werden redelijke aantallen ter plaatse geteld, in NH echter ging het om vele honderden exx. die zich vooral langs de Hbz ophielden. De geregistreeerde bewegingen alhier betroffen vaak heen en weer vliegende (opgejaagde) Kanoeten. De aantallen waren van febr. tot en met de eerste week van maart het grootst. Het gaat hier waarschijnlijk om "westelijke" Kanoetstrandlopers uit Spitsbergen, Groenland en Canada *Calidris canutus islandicus* die normaal gesproken overwinteren langs de kusten van Frankrijk en Groot-Brittannië en de Waddenzee. Het plotselinge winter voorkomen van Kanoeten in grote aantallen voor de Hollandse kust verdient, zeker in de toekomst, alle aandacht. De jaarlijkse trekpiek van (waarschijnlijk Siberische) Kanoeten in eind april/begin mei ontbrak dit voorjaar vrijwel geheel. Alleen in NH werden op enkele dagen enige tientallen exx. per uur gezien. Ook in juni werden nog een aantal exx. gezien. Beste dagen:
26-02 Hbz(3 hr) 415 N.
14-02 Hbz(3 hr) 331 Z, 382 N, 94 tp.
15-02 Hbz(3 hr) 921 Z, 8 N, 807 tp.
28-02 Hbz(3 hr) 1162 Z, 132 N, 1624 tp.
02-03 Hbz(2 hr) 58 Z, 9 N, 368 tp.
08-03 Hbz(2 hr) 791 tp.

-Drieteenstrandloper - *Calidris alba*

De Drieteenstrandloper is in aantal in vergelijking met de voorgaande jaren redelijk constant gebleven (n= 5251). Van alle vogels werd 45% in ZH waargenomen, 25% in NH en 30% in WD. In ZH vloog 11% naar Z

en verbleef 76% ter plaatse, in NH waren deze percentages resp. 2% en 41% terwijl in WD 9% naar Z(W) vloog en 70% ter plaatse verbleef. In de periode jan. tot en met maart werd de soort voornamelijk als ter plaatse verblijvend geregistreerd, de aantallen konden soms flink oplopen op de stranden en pieren. Na maart vond er half mei nog wat N(O)-waartse trek plaats waarbij de aantallen echter gering bleven. In NH werden de Drieteenstrandlopers tot eind juni opgemerkt. Beste dagen:
04-01 Schev 249 tp.
11-01 Tersch 210 tp.
15-03 Egm 400 tp.
18-03 IJm 107 N, 500 tp.

-Kleine Strandloper - *Calidris minuta*

26-04 Hbz 4 N.
07-05 Schev 2 Z.
17-05 Eems 4 tp.
18-05 Hbz 4 N.

-Krombekstrandloper - *Calidris ferruginea*

14-03 IJm 1 tp.

-Paarse Strandloper - *Calidris maritima*

Het aantal waargenomen Paarse Strandlopers was dit voorjaar vrij hoog (n= 1271). Eigenaardig is dat vrijwel alle vogels, 99%, in ZH zijn waargenomen. In NH werden slechts 7 exx. waargenomen (en in WD 1 ex.). In 82% van de gevallen ging het om ter plaatse verblijvende vogels. Indien vliegend gezien waren het voornamelijk naar Z vliegende vogels. De soort was het talrijkst in de maanden febr., maart en april. De laatste waarneming stamt van 09-05, het ging om 3 Z-waarts vliegende exx. te Westkapelle. Beste dagen:
19-03 Schev 73 tp.
15&18-04 Schev 68 tp.
26-04 Schev 70 tp.

-Bonte Strandloper - *Calidris alpina*

Evenals vorig voorjaar werden weinig Bontjes gezien (n= 6190, 5.61 exx./h.). De meeste exx. werden ditmaal in ZH gezien; 55%. In NH werd 39% gezien en in WD 6%. Te ZH vloog 4% Z en verbleef 70% ter plaatse. In NH lagen deze percentages resp. op 2% en 33% terwijl in WD 6% naar Z(W) vloog en 38% ter plaatse verbleef. In jan. en febr. werden maar weinig vliegende exx. gezien maar verbleven er soms redelijke aantallen ter plaatse. De jaarlijkse maart-trek werd ook dit voorjaar opgemerkt, doch ditmaal ging het om een relatief gering aantal. Begin april werden in NH nog enige tientallen Bontjes gezien. Hierna werden tot in juni nog regelmatig enkele Bontjes opgemerkt. Beste dagen:
17-02 Hbz 600 tp.
14-03 IJm 700 tp.
14-03 ZeVl(4 hr) 200 N.
18-03 IJm(2 hr) 65 N, 1500 tp.
23-03 Hbz(5 hr) 350 N.
06-04 Berg(3 hr) 227 N.

-Kemphaan - *Philomachus pugnax*

Het "Zeeuws-Vlaanderen-effect" zorgde ook bij deze soort voor een hoog totaal (n= 625). Het is dan ook niet verwonderlijk dat 96% van dit aantal op het conto van ZH komt te staan. Slechts 1% vloog Z(W). Uit jan. stammen twee waarnemingen, uit febr. één. Half maart komt in ZH (lees: ZeVl!) de trek echt op gang. Deze stopt reeds na enkele dagen weer waarna er op sommige april- en vooral mei-dagen weer sprake is van wat trek golfjes. Beste dagen:
14-03 ZeVl(4 hr) 90 N.
02-05 ZeVl(8 hr) 138 N.

-Bokje - *Lymnocyptes minimus*

29-03 Westk 2 tp.
31-03 Westk 1 tp.

-Watersnip - *Gallinago gallinago*

Er werden redelijk wat Watersnippen gezien dit voor-

jaar (n= 234). In ZH werd 70% waargenomen en in NH 30%.

Buiten een Z-waartse vorstvlucht op 01-01 te NH, speelde de Watersnippentrek zich uitsluitend in ZH af. Veruit het grootste aantal werd rond half maart waargenomen. Beste dagen:

01-01 Hbz(2 hr) 62 Z.

17-03 ZeVl(3 hr) 52 N.

-Houtsnip - *Scolopax rusticola*

25-02 Hbz 1 N.

18-03 Ijm 1 Z.

-Grutto - *Limosa limosa*

Grote aantallen Grutto's werden gezien (n= 1370). Ook bij deze soort werd het overgrote deel in ZH geteld, nl. 95%.

Na de eerste exx. op 04-03 te Scheveningen werden in de tweede en derde week van maart in ZH veel Grutto's gezien. Hierna werden vooral in mei met enige regelmaat Grutto's gezien. Beste dagen:

14-03 ZeVl(5 hr) 735 N.

15-03 Schev(2 hr) 1 Z, 107 N.

16-03 ZeVl(2 hr) 107 N.

16-03 Schev(2 hr) 51 N.

-Rosse Grutto - *Limosa lapponica*

Het aantal waargenomen Rosse Grutto's was dit voorjaar bijzonder laag (n= 3515, 3.18 exx./h.). In ZH werd 36% van het totaal gezien, in NH 48% en in WD 16%. Van het totaal vloog 5% Z(W).

Na een schaars voorkomen in jan. en febr. werden in maart en april wat meer Rosse Grutto's gezien. Zoals elk jaar culmineerde de trek in eind april en begin mei. De aantallen waren hierbij in vergelijking met andere jaren echter erg laag; maximale aantallen lagen vrijwel nooit hoger dan zo'n 200 exx. Na 05-05 stagneerde de trek en kwam de Rosse Grutto nog exemplarisch voor. Beste dagen:

25-04 Hbz(2 hr) 73 Z, 231 N.

30-04 Westk(4 hr) 288 N.

30-04 Schev(2 hr) 266 N.

30-04 Hbz(4 hr) 278 N.

05-05 Hbz(10 hr) 4 Z, 237 N, 10 tp.

-Regenwulp - *Numenius phaeopus*

Evenals voorjaar '85 was voorjaar '86 zeer matig (n= 621). Van het totaal werd 82% geteld in ZH, 14% in NH en 4% in WD. Van alle vogels vloog 9% naar Z(W).

De eerste Regenwulp werd gemeld op 02-04; die dag vlogen er te Egmond 10 N-waarts. De soort werd vanaf half april regelmatig gezien met in de laatste week van mei in ZH vrij grote aantallen. De grootste aantallen werden echter gezien in de eerste dagen van mei, ook nu weer vrijwel uitsluitend te ZH. Verder werd de soort in mei en juni nog regelmatig waargenomen. Beste dagen:

25-04 ZeVl(5 hr) 51 N.

25-04 Schev(2 hr) 1 Z, 41 N.

02-05 ZeVl(13 hr) 179 N.

-Wulp - *Numenius arquata*

In tegenstelling tot de Regenwulp werden wel vrij veel Wulpen gezien (n= 3601, 3.3 exx./h.). Ook de Wulp is een soort die z'n royale aantal te danken heeft aan slechts enkele telposten in ZH, doch ook een omvangrijke vorstvlucht te NH heeft hieraan bijgedragen. In ZH werd 62% gezien, in NH 36% en in WD maar 2%. Van al deze vogels vloog 39% Z(W).

In jan. werden al regelmatig Wulpen waargenomen, op 08-01 echter vond een omvangrijke vorstverplaatsing plaats die ook de dag erna z'n sporen na liet, toen bovendien ook te ZH. Ook tijdens de eerste helft van febr. konden nog diverse kleinere vorstvluchten worden vastgesteld. De N-waartse trek vond behoorlijk gepiekt plaats rond half maart, weer waren in ZH de aantallen het hoogst. Ook na deze piek was de Wulp een regelmatige verschijning, hoewel zelden in een aantal hoger dan 10 per uur. Beste dagen:

08-01 Hbz(3 hr) 908 Z, 1 N.

09-01 Schev(3 hr) 158 Z.

14-03 ZeVl(5 hr) 3 Z, 369 N.

14-03 Westk(3 hr) 10 Z, 359 N, 3 tp.

16-03 ZeVl(5 hr) 186 N.

16-03 Schev(2 hr) 183 N.

-Zwarte Ruiter - *Tringa erythropus*

Dankzij wederom telpost ZeVl kon voor de Zwarte Ruiters een recordaantal worden vastgesteld, van het totaal van 72 werd liefst 91% gezien in ZH.

Na de eerste Zwarte Ruiter op 20-04 te Hbz trokken vrijwel alle vogels langs tijdens de eerste week van mei. Beste dag:

02-05 ZeVl(7 hr) 37 N.

-Tureluur - *Tringa totanus*

Het totaal van 2361 exx. (2.14 exx./h.) was voor de Tureluur als een gemiddeld voorjaar. Zoals gewoonlijk werden ook dit voorjaar in ZH de meeste Tureluurs waargenomen; 90% tegen resp. 7% en 3% voor NH en WD. Van alle vogels vloog 2% naar Z(W). In de eerste twee maanden van '86 konden maar weinig Tureluurs vastgesteld worden, vaak ging het om ter plaatse verblijvende vogels. Rond half maart werd voornamelijk te ZH de N-waartse trek vastgesteld. Maar ook in april gebeurde het regelmatig dat de Tureluur in een aantal van minstens 10 exx. per uur aanwezig was. Vanaf begin mei lopen de aantallen snel op en in ZH werden dan ook de gehele maand honderden exx. gezien. In juni bleef het voorkomen sporadisch. Beste dagen:

02-05 ZeVl(10 hr) 872 N.

17-05 ZeVl(9 hr) 299 N.

17-05 Westk 36 N.

17-05 Schev(5 hr) 78 N.

20-05 ZeVl(7 hr) 206 N.

-Groenpootruiter - *Tringa nebularia*

Wat voor voorgaande ruiter-soorten gold, geldt eveneens voor de Groenpootruiter: ZeVl is debet aan het hoge aantal (n= 311). Derhalve werden vrijwel alle vogels te ZH waargenomen.

De eerste waarneming omvatte 2 exx. te ZeVl. Als bij de Tureluur was voor de Groenpootruiter de mei-maand de maand van de voornaamste trek. Eén juni-waarneming werd gemeld. Beste dag:

02-05 ZeVl(11 hr) 165 N.

-Witgatje - *Tringa ochropus*

13-02 Westk 1 Z.

03-05 ZeVl 1 N.

16-04 ZeVl 1 N.

05-05 ZeVl 3 N.

26-04 ZeVl 2 N.

18-05 Eems 1 O.

30-04 Westk 1 tp.

21-06 Hbz 1 Z.

02-05 ZeVl 5 N.

29-06 Hbz 1 Z.

-Bosruiter - *Tringa glareola*

18-05 Eems 1 O.

-Oeverloper - *Actitis hypoleucos*

Weer een steltlopersoort die voornamelijk in ZH gezien werd, desondanks was het totaal aantal laag (n= 116).

De eerste waarneming werd op 24-04 te Scheveningen gedaan: 4 tp. De meeste exx. vlogen de eerste en derde week van mei. Beste dagen:

03-05 ZeVl(4 hr) 20 N.

07-06 Westk(2 hr) 21 N.

-Steenloper - *Arenaria interpres*

Een aantal van 3553 is voor de Steenloper een aantal wat rond het gemiddelde ligt. In ZH werd van dit totaal 61% gezien, in NH 38% en in WD 1%. Over de gehele Nederlandse kust vloog 9% Z(W)-waarts en verbleef 69% ter plaatse. Deze percentages verschillen per deelgebied nauwelijks, hoewel in ZH wat meer vogels naar N vlogen.

Het hele voorjaar verbleven er Steenlopers voor de kust. In NH was het ter plaatse verblijvende aantal Steenlopers vrij constant tot begin mei, waarna het aantal kleiner werd. In ZH echter liepen in mei de aantallen op tot de hoogste voor deze soort dit voorjaar. Van evidente trek was nauwelijks sprake hoewel

rond half maart te ZH wat groepjes Steenlopers N-waarts vlogen. Eenzelfde verschijnsel deed zich voor de kust van ZH en NH voor begin mei. Beste dagen:
 36-02 Hbz(3 hr) 3 Z, 63 tp.
 31-03 Westk 104 Z.
 35-04 Huisd 66 N.
 33-05 ZeVl(5 hr) 57 N.
 17-05 Westk(2 hr) 13 N, 250 tp.

5.10 Jagers - Stercorariidae

-Middelste jager - Stercorarius pomarinus

Een zeer groot aantal Middelste Jagers werd gezien (n= 42). Dit hoge aantal is waarschijnlijk geheel te wijten aan vogels die na de invasie van najaar '85 zijn blijven hangen tot in jan. Alle vogels die op leeftijd gedetermineerd werden (n= 32) waren dan ook onvolwassen. De vogels werden vooral te ZH waargenomen alwaar ook het tiental jagers spec. dat er gemeld werd weleens tot deze soort zou kunnen behoren. De grootste aantallen in jan. waren:

31-01 Schev(2 hr) 1 Z, 1tp.
 31-01 Westk(3 hr) 6 Z.
 14-01 Westk(2 hr) 4 Z.
 Na jan. werden nog slechts enkele exx. gezien:
 08-02 Westk 1 Z (onv.).
 21-02 Hbz 1 N (onv.).
 30-03 Tex 1 N (onv.).
 32-04 ZeVl 1 N.
 33-04 ZeVl 1 tp.
 33-05 Huisd 1 N.

-Kleine Jager - Stercorarius parasiticus

Kleine jagers werden in een redelijk aantal gezien (n= 105, 0.09 exx./h.). In ZH werd hiervan 27% gezien, in NH 45% en in WD 28%. In ZH werden Kleine Jagers (evenals Middelste Jagers) vooral in jan. Z-waarts vliegend gezien. In NH vlogen de meeste exx. langs in de maanden april tot en met juni en overwegend in N-waartse richting, in WD werden vrijwel alle exx. in de tweede helft van april gezien (eveneens in N(O)-waartse richting vliegend). Bij 61% van de vogels werd iets over het kleed opgemerkt (n= 64). Hiervan bleek 61% onvolwassen (voornamelijk in jan.), 20% adult lichte fase en 39% adult donkere fase. Beste dagen:
 05-01 Westk(2 hr) 5 Z.
 21-04 Tex(2 hr) 6 N.
 04-06 Hbz(5 hr) 6 N.

-Grote Jager - Stercorarius skua

05-01 Westk 1 Z.	11-04 Hbz 1 N.
11-01 Westk 1 Z.	22-04 Westk 1 N.
11-01 Hbz 1 z, 2 N.	04-05 Hbz 1 N.
14-01 Westk 2 Z.	08-05 Huisd 1 tp.

5.11 Meeuwen en Sterns - Laridae

-Zwartkopmeeuw - Larus melanocephalus

28-03 Hbz 1 N (adult).	*03-05 ZeVl 1 N (2 ^e kj.).
*15-04 Schev 1 Z.	08-05 Hbz 2 N (adult).
19-04 Hbz 1 N (2 ^e kj.).	04-06 Hbz 1 N (adult).
24-04 Egm 1 N (3 ^e kj.).	*28-06 Noordw 1 N.
*26-04 Schev 1 Z.	
26-04 Hbz 1 N (adult).	

-Dwergmeeuw - Larus minutus

Voorjaar '86 bracht het laagst getelde aantal Dwergmeeuwen van de jaren tachtig voor de kust van Nederland (n= 3600, 3.26 exx./h.). Hiervan werd 16% in ZH gezien, 51% in NH en 23% in WD. In ZH vlogen de Dwergmeeuwen weinig gericht; hier vloog 41% Z-waarts in NH was dit slechts 10% terwijl het in WD weer 35% was. Bij 87% van de Dwergmeeuwen was het mogelijk iets over de leeftijd te zeggen; 22% was 2^e kj, 2% was 3^e kj en 76% was adult. In ZH en NH werden in de eerste helft van jan. al regelmatig tot een tiental exx. per uur gezien, de vlieg-richting kon echter van dag tot dag verschillen. Febr. gaf slechts twee Dwergmeeuwen te zien. Hoewel in maart de aantallen weer iets opliepen duurde het tot het eind van deze maand dat er enkele tientallen exx. per uur gezien konden worden. De maand april deed deze aantallen

nog verder oplopen waarbij de grootste aantallen langs de kust van NH en vooral WD vlogen. Begin mei bevond de trek zich in haar hoogste punt, nu vooral in NH. Andermaal werden langs de kust van ZH geen aantallen van betekenis gezien. De onvolwassen vogels vlogen iets later door dan de adulten. Er waren slechts twee waarnemingen in juli. Beste dagen:
 20-04 Tex(3 hr) 117 Z, 324 N.
 04-05 Hbz(6 hr) 20 Z, 218 N, 106 tp.
 05-05 Hbz(10 hr) 41 Z, 506 N, 242 tp.

-Vorkstaartmeeuw - Larus sabini

14-01 Hbz 1 Z.

-Kokmeeuw - Larus ridibundus

Een matig aantal Kokmeeuwen werd gezien (n= 15942). Ook het uurgemiddelde van 14.4 exx./h. is matig te noemen. Van het totaal werd 30% in ZH opgemerkt, 56% in NH en 14% in WD. In ZH vloog 33% Z-waarts en verbleef 7% ter plaatse, in NH waren deze percentages resp. 47% en 3% en in WD 35% en 26%. Bij 66% van de vogels kon de leeftijd worden vermeld (n= 10473); minder dan 0.1% bleek 1^e kj, 38% bleek 2^e kj en 62% bleek adult. In NH werden verhoudingsgewijs meer 2^e kj vogels gezien dan in de andere deelgebieden. Het gehele voorjaar werden de Kokmeeuwen regelmatig gezien, slechts in ZH kon op 17 maart een omvangrijke verplaatsing worden vastgesteld. In NH werden de aantallen pas vanaf eind april wat groter wat rond half mei weer afnam. Na half april begonnen de onvolwassen vogels in ZH en WD een steeds groter deel van de waargenomen aantallen uit te maken. Beste dagen:
 14-03 ZeVl(5 hr) 2129 N.
 31-03 Hbz(6 hr) 379 Z, 41 N.
 05-05 Hbz(10 hr) 178 Z, 336 N, 169 tp.

-Stormmeeuw - Larus canus

Met ruim 25000 exemplaren mogen we voorjaar '86 voor de Stormmeeuw een redelijk goed voorjaar noemen (n= 25369, 30.0 exx./h.). Ruim 20% van het totaal werd in ZH waargenomen, bijna 80% in NH en minder dan 1% in WD waar ze nauwelijks werden opgeschreven. Te ZH vloog 58% naar Z en verbleef 18% ter plaatse, in NH bedroegen deze percentages resp. 28% en 3%. Meer dan 80% van het totaal werd op leeftijd gebracht; 35% was 2^e kj, 8% was 3^e kj en dus 57% adult. Ook de Stormmeeuw was het gehele voorjaar door vertegenwoordigd. Van evidente verplaatsingen was bij de Stormmeeuw alleen in jan. in ZH en eind april en begin mei in NH sprake. Bij deze laatste trekpiek ging het vooral om 2^e kj vogels. Het hoge percentage onvolwassen vogels neemt eind mei weer af. Beste dagen:
 02-01 Westk(5 hr) 1272 Z.
 19-04 Hbz(7 hr) 37 Z, 1297 N, 8 tp.
 22-04 Hbz(3 hr) 16 Z, 799 N.
 30-04 Hbz(4 hr) 266 Z, 843 N.
 03-05 Hbz(4 hr) 243 Z, 818 N.

-Kleine Mantelmeeuw - Larus fuscus

Het aantal van 3349 Kleine Mantelmeeuwen is zeer pover (3.0 exx./h.). Hiervan werd 17% in ZH, 56% in NH en 27% in WD gezien. In ZH vloog liefst 56% in Z-waartse richting, in NH en WD was dit resp. 27% en 28%. Bijna 82% kon op leeftijd gedetermineerd worden; 4% 2^e kj, 4% 3^e/4^e kj en 92% adult. Opvallend was het grote aantal jan. waarnemingen van deze soort. Liefst 97 exx. werden gemeld uit ZH en 9 exx. uit NH. Hierop blijft het aantal febr. waarnemingen beperkt tot 7. Na half maart wordt de Kleine Mantelmeeuw weer regelmatig gezien, z'n aanwezigheid is vanaf dat moment regelmatig in alle deelgebieden. In WD worden eind mrt de grootste aantallen genoteerd, in NH vond de belangrijkste trek van half april tot eind mei plaats en in ZH werden slechts de eerste week van juni wat betekenisvolle aantallen gezien. Beste dagen:
 05-01 Westk(2 hr) 25 Z.
 19-04 Huisd(2 hr) 130 N.
 07-06 Westk(8 hr) 73 Z, 111 N.

-Zilvermeeuw - Larus argentatus

Niet systematisch geteld.

-Grote Burgemeester - *Larus hyperboreus*

Ook dit voorjaar werden met enige regelmaat Grote Burgemeesters gezien (n= 31). Helaas was het overgrote deel van de waarnemingen geheel ongedocumenteerd op de kaarten terecht gekomen (soms zelfs zonder leeftijds aanduiding) waardoor menig vogel hier met een * vermeld staat. De vele waarnemingen uit Scheveningen (ook meestal zonder beschrijving) zijn zoveel mogelijk samengevoegd zodat een reëel beeld gevormd kan worden omtrent de hoeveelheid aldaar pleisterende vogels.

01-01 t/m 22-02 Schev 1 tp (2^e kj).
 *04-01 Westk 1 Z (2^e kj).
 11-01 Tersch 1 W (2^e kj).
 12-01 Tersch 1 W (4^e kj).
 13-01 Noordw 2 Z (2^e kj).
 13-01 Tex 1 Z (2^e kj).
 *19-01 Hbz 1 N (2^e kj).
 19-01 Hbz 1 N (adult).
 *21-02 t/m 22-02 Schev 1 tp (3^e kj).
 28-02 Hbz 1 N (2^e kj).
 *28-03 Westk 1 Z (2^e kj).
 28-03 Tex 1 tp (2^e kj).
 *29-03 Westk 1 Z.
 *09-04 Noordw 1 tp.
 *13-04 t/m 02-05 Schev 1 tp (2^e kj).
 *16-04 Noordw 1 Z.
 16-04 Hbz 2 Z (2^e kj).
 *01-05 Hbz 1 Z (2^e kj).

Tevens kan hier vermeld worden dat op 22-02 te Scheveningen een kruising tussen Grote Burgemeester en Zilvermeeuw gemeld werd.

-Grote Mantelmeeuw - *Larus marinus*

Voorjaar '86 gaf een matig aantal Grote Mantelmeeuwen te zien (n= 3300, 2.99 exx./h.). De verdeling van de waarnemingen over de deelgebieden was tamelijk egaal; 31% werd te ZH gezien, 36% te NH en 32% in WD. In ZH vloog 60% Z-waarts, in NH was dit 29% en in WD 36%. Slechts 68% van de vogels werd op leeftijd gedetermineerd; 25% was 2^e kj, 9% was 3^e/4^e kj en 66% adult. Jan. was de enige maand dat er trek van omvang geconstateerd kon worden. Van een duidelijke trekrichting was echter geen sprake; in ZH vlogen de meesten naar Z, in NH de meesten naar N en in WD wederom de meesten naar Z(W). Na jan. bleven de aantallen constant vrij laag. In ZH liepen gedurende de maand maart de aantallen nog wat op. Wat minstens zeer opmerkelijk genoemd mag worden (misschien zelfs wel onwaarschijnlijk ?) zijn de grote aantallen die gemeld worden op 07-06 te ZH. Van enige leeftijds spreiding over het seizoen was geen sprake. Beste dagen:
 06-01 Tex 122 tp.
 12-01 Hbz(6 hr) 34 Z, 146 N.
 19-01 Hbz(4 hr) 8 Z, 69 N, 1 tp.
 25-01 Westk(3 hr) 15 Z, 49 N.
 07-06 Westk(7 hr) 109 Z, 187 N.

-Drieteenmeeuw - *Rissa tridactyla*

Het aantal vastgestelde Drieteenmeeuwen was bijzonder hoog (n= 18654, 16.9 exx./h.). Nimmer werden in een voorjaar zoveel Drieteenmeeuwen geteld als in dit voorjaar, het totaal zou zelfs voor een najaar zeer redelijk zijn. Dit extreem hoge aantal komt geheel op het conto van ZH (en dan nog vrijwel uitsluitend de telpost Westkapelle) waar 95% van alle vogels gezien werd, in NH slechts 3% en in WD 2%. In ZH vloog 84% van de vogels Z-waarts. Helaas is het omvangrijke voorkomen in ZH nauwelijks gedocumenteerd voor wat betreft de leeftijd van de vogels. Het voorkomen van de Drieteenmeeuw in uitzonderlijke aantallen voor de kust van ZH verdient enige nadere aandacht. Gedurende de eerste drie weken van jan. werden langs de telpost Westkapelle alle teldata honderden en vaak zelfs duizenden Drieteenmeeuwen Z-waarts vliegend opgemerkt. Op 25-01 vond dan op eens een omvangrijke N-waartse trek plaats waarna geen grote aantallen meer gezien worden. Opvallend was dat tijdens simultane tellingen bij andere telposten in ZH (zoals Scheveningen en Noordwijk) nauwelijks Drieteenmeeuwen gezien werden zodat het voorkomen van Drieteenmeeuwen in de kustwateren van Nederland beperkt lijkt tot dat van Zeeland. Ook in dec. '85 werden reeds bij met name Westkapelle aanzienlijke aantallen gezien. Het lijkt er dus op dat het hier om een niet incidenteel grootschalig winter-

voorkomen gaat. Dit zou in verband kunnen staan met een zeer plaatselijke goede voedselsituatie in de vorm van jonge Sprot *Clupea sprattus*. Sprot is namelijk het hoofdvoedsel van de Drieteenmeeuw en het is bekend dat in de afgelopen jaren zich grote hoeveelheden sprot verzamelden in de ondiepe kustwateren van de zuidelijke Noordzee (Tasker et. al. '87). Het voorkomen van depressies in dec. '85 en jan. '86 hebben waarschijnlijk slechts voor enige verdrifting gezorgd waardoor de vogels zichtbaar werden bij de telpost Westkapelle.

Na jan. worden bij alle deelgebieden in febr. en maart nog maar enkele vogels opgemerkt. In de derde week van april was er in NH af en toe sprake van een tiental Drieteenmeeuwen per uur. Dit jaar werden er eind mei en juni slechts enkele exx. gezien en dan nog voor- namelijk in ZH. Beste dagen:
 01-01 Westk(4 hr) 1291 Z, 200 tp.
 02-01 Westk(6 hr) 5104 Z.
 04-01 Westk(2 hr) 1391 Z, 484 N.
 05-01 Westk(2 hr) 1582 Z.
 14-01 Westk(4 hr) 1332 Z, 13 N.
 19-01 Westk(3 hr) 1330 Z.
 20-01 Westk 1100 Z.
 25-01 Westk(3 hr) 306 Z, 2150 N.

-Reuzenster - *Sterna caspia*

*17-05 Huisd 1 N.

-Grote Stern - *Sterna sandvicensis*

Ook de Grote Stern liet zich in een vrij klein aantal zien (n= 9265, 8.39 exx./h.). In ZH werd 9% van het totaal gezien en evenals andere jaren werd in NH het grootste aantal waargenomen nl. 60% en in WD 31%. 36% van de vogels vloog naar Z(W), in WD echter vloog meer dan de helft van de Grote Sterns in de richting Z(W). De eerste waarnemingen van deze soort werden gedaan op 23-03 (Hbz 3 Z, 3 N) en 24-03 (Tex 1 N). Vanaf begin april werden dagelijks Grote Sterns waargenomen en de aantallen liepen al snel op tot enige tientallen per uur vanaf half april. Tot half mei bleven in NH en WD de aantallen hoog, in WD ging het waarschijnlijk in de vroege ochtend vaak om fourageertrek daar het nogal eens om verplaatsingen in Z-waartse richting ging. Gedurende de tweede en derde week van juni werden langs de kust van NH nogmaals grote aantallen gezien, helaas had men tegen die tijd het tellen aan de waddenkust opgegeven. Beste dagen:
 19-04 Hbz(9 hr) 31 Z, 159 N.
 19-04 Tex(3 hr) 166 Z, 53 N.
 03-05 Hbz(5 hr) 113 Z, 512 N.
 04-05 Hbz(6 hr) 131 Z, 285 N.
 17-05 Hbz(5 hr) 520 Z, 151 N.
 08-06 Hbz(9 hr) 42 Z, 314 N.
 14-06 Hbz(5 hr) 35 Z, 287 N.
 21-06 Hbz(10 hr) 129 Z, 342 N, 1 tp.

-Noordse Stern/Visdief - *Sterna paradisea/Sterna hirundo*

Ook bij de diefjes was het aantal gering (n= 32789) hoewel het uurgemiddelde van 29.70 exx./h. niet eens zo ver onder het gemiddelde lag. De verdeling over de deelgebieden was volgt: 15% in ZH, 74% in NH en 11% in WD. De vliegrichting bleek langs de gehele kust overwegend N-waarts te zijn; niet meer dan 10% vloog Z-waarts. In ZH (n= 4835) werd 48% van de diefjes op soort gedetermineerd, hiervan (n= 2308) was 86% Visdief; in NH (n= 24199) werd liefst 65% op soort gebracht en hiervan (n= 15750) was 95% Visdief; in WD (n= 3755) werd niet meer dan 7% op soort gebracht, hiervan (n= 287) was 93% Visdief. Het percentage Visdieven was dit voorjaar in verhouding tot de Noordse Sterns dus behoorlijk hoog. Het eerste diefje werd dit jaar op 28-03 gezien te Hbz; 1 Visdief N. Ook de eerste Noordse Sterns werden te Hbz gemeld; 16-04 40 N. Reeds vrij snel na de eerste binnendruppelende diefjes werd begin april een sterke passage geconstateerd. In de periode 15-04 tot 20-05 werden bij alle deelgebieden de grootste aantallen gezien. Na laatst genoemde datum vond uitsluitend langs de kust van NH nog enige noemenswaardige trek plaats. Bekijken we de twee soorten afzonderlijk dan blijkt dat de Noordse Stern wederom veel geplekter doortrok; het was vooral de derde week van april dat de Noordse Stern Zich liet zien terwijl het voorkomen van trek bij de Visdief zich uitstrekte over de gehele genoemde periode van dieven trek. Beste dagen:

r 9-04 Hbz(7 hr) 59 Z, 695 N (344 N.S., 278 V.).
 v13-05 Hbz(5 hr) 103 Z, 920 N (1 N.S., 964 V.).
 v14-05 Hbz(6 hr) 52 Z, 1225 N (11 N.S., 1246 V.).
 v15-05 Hbz(10 hr) 49 Z, 1646 N, 219 tp (10 N.S., 1808 V.).
 37-05 Hbz(6 hr) 214 Z, 968 N (19 N.S., 1135 V.).
 38-05 Hbz(7 hr) 63 Z, 2422 N 15 tp (50 N.S., 562 V.).
 38-05 Huisd(5 hr) 29 Z, 536 N, 16 tp (9 N.S., 13 V.).
 118-05 Tex(6 hr) 2 Z, 994 N
 19-05 Hbz(7 hr) 74 Z, 1407 N (29 N.S., 1327 V.).
 29-05 Tex(6 hr) 4 Z, 995 N (1 N.S., 49 V.).

-Dwergstern - *Sterna albifrons*

3e volgende soort die in laag aantal gezien werd voor-
 jaar '86 is dus de Dwergstern (n= 1278, 1.15 ex./h.).
 In ZH werd 6% van de vogels gezien, in NH 81% en in
 WD 12%. Zoals gewoonlijk vlogen de Dwergsterns zeer
 gericht langs; 3% vloog naar Z(W).
 De vroegste waarnemingen vielen dit voorjaar in alle
 deelgebieden behoorlijk laat. In WD werd op 15-04 te
 Buxel de eerste gezien, in NH gebeurde dit op 19-04 te
 Luidsdunen terwijl dit in ZH zelfs pas op 24-04 te Sche-
 reningen gebeurde. De voornaamste trek speelde zich in
 alle deelgebieden af in een korte periode rond de maand-
 tusseling april/mei. Na deze periode werd de soort regel-
 matig, doch steeds in kleine aantallen gezien. Beste
 dagen:
 26-04 Schev(2 hr) 29 N.
 36-04 Egm(2 hr) 127 N.
 26-04 Hbz(4 hr) 148 N.
 26-04 Tex(2 hr) 41 N.
 34-05 Hbz(4 hr) 2 Z, 98 N.
 35-05 Hbz(6 hr) 81 N, 1 tp.

-Zwarte Stern - *Chlidonias niger*

(Andermaal een uitermate slecht voorjaar voor de Zwarte
 Stern (n= 489, 0.44 ex./h.). In ZH werd 25% waargeno-
 men, in NH 70% en in WD 5%. 10% van alle vogels vloog
 naar Z(W).
 De vroegste waarneming werd dit jaar op 21-04 te
 Westkapelle gedaan: 2 N. Hierna werd de soort de eer-
 ste helft van mei het meest gezien. De daarop volgende
 periode werden nog slechts enkelingen gezien. Beste
 dagen:
 05-05 Hbz(8 hr) 15 Z, 62 N, 14 tp.
 17-05 ZeVl(3 hr) 33 N.
 18-05 Hbz(5 hr) 49 N.

25.12 Alkachtigen - *Alcidae*

-Alk/Zeekoet - *Uria aalge/Alca torda*

Redelijk hoog was het aantal waargenomen Alken/Zee-
 oekoeten (n= 931), het uurgemiddelde van 0.84 ex./h.
 werd slechts overtroffen door die van de jaren '78
 en '83. Het totaal aantal was als volgt over de deel-
 gebieden verdeeld: 22% in ZH, 60% in NH en 18% in
 WD. De vliegrichting verschilde behoorlijk per
 gebied; in ZH vloog 82% Z-waarts, in NH bedroeg
 dit 22% en in WD 56%. Ook het percentage vogels dat
 op soort gebracht kon worden was niet in alle deel-
 gebieden gelijk, zo kon in ZH 37% op naam gebracht
 worden, in NH maar 18% en in WD weer 36%. De verhou-
 ding tussen het aantal Alken en Zeekoeten bleek
 echter niet veel te verschillen per gebied. Alle
 posten gaven een percentage Zeekoeten wat zo rond de
 95% lag.
 Veruit de meeste Alken/Zeeoekoeten werden reeds in jan.
 en de eerste helft van febr. gezien. In maart werden
 in ZH en WD nog een tiental exx. geteld, in april
 werden slechts in WD nog wat vogels waargenomen. De
 eerste week van juni leverde in NH weer wat alkach-
 tigen op. Beste dagen:
 12-01 Westk(3 hr) 29 Z, 2 N.
 12-01 Hbz(6 hr) 5 Z, 104 N, 1 tp.
 14-01 Westk(4 hr) 32 Z, 1 N.
 14-01 Hbz(2 hr) 48 N.
 28-01 Tex 34 Z, 1 N, 1 tp.
 31-01 Hbz(3 hr) 41 Z, 12 N.

Ir-Kleine Alk - *Alle alle*

17-01 Hbz 1 N.
 25-01 Westk 1 Z.
 25-01 Schev 1 tp, levend gevonden.
 19-02 Hbz 3 N.

-Papegaaiduiker - *Fratercula arctica*

11-01 Hbz 1 N.	*31-01 Hbz 2 Z.
12-01 Hbz 1 N.	*19-02 Hbz 1 N.
14-01 Hbz 1 N.	*10-04 Egm 1 N.
*18-01 Schev 1 Z.	08-06 Hbz 1 N.

5.13 Roofvogels en Uilen - *Accipitridae, Pandionidae, Falconidae en Strigidae*

-Wespendief - *Pernis apivorus*

03-05 ZeVl 1 N.

-Zwarte Wouw - *Milvus migrans*

03-05 ZeVl 2 N.
 05-05 ZeVl 1 N.

-Rode Wouw - *Milvus milvus*

10-03 ZeVl 1 N.	15-04 Tex 1 N.
18-03 ZeVl 2 N.	17-05 ZeVl 1 Z.
29-03 ZeVl 1 N.	

-Zeearend - *Haliaeetus albicilla*

17-02 Hbz 1 N (onv.).

-Bruine Kiekendief - *Circus aeruginosus*

Het hoge aantal Bruine Kiekendieven (n= 66) is te
 danken aan telpost Zeeuws Vlaanderen waar 54 exx.
 werden gezien. Het eerste ex. werd op 15-03 waarge-
 nomen te Zeeuws Vlaanderen. Hier kwamen de eerste
 helft van mei de meeste exx. door. De beste dagen
 bleken 02-05 en 03-05 met op beide dagen 10 N-waarts
 vliegende vogels.

-Blauwe Kiekendief - *Circus cyaneus*

01-01 Hbz 1 Z.	06-02 Schev 1 N.
08-01 Hbz 3 Z.	13-02 Schev 1 N.
09-01 Schev 2 Z.	09-04 Egm 1 tp.
31-01 Hbz 1 Z.	26-04 ZeVl 1 N.

-Gruwe Kiekendief - *Circus pygargus*

05-05 ZeVl 1 N.

-Sperwer - *Accipiter nisus*

Waargenomen in alle maanden behalve jan. (n= 26), de
 meesten zijn in ZH gezien.

-Buizerd - *Buteo buteo*

08-02 Egm 1 Z.	17-04 ZeVl 1 N.
21-02 Hbz 2 N.	26-04 Egm 1 Z.
15-03 Hbz 1 N.	26-04 Hbz 1 N.

-Ruilpootbuizerd - *Buteo lagopus*

21-02 Hbz 1 N.

-Visarend - *Pandion haliaetus*

20-04 Hbz 1 N.	03-05 Hbz 1 N.
26-04 Hbz 1 N.	

-Torenvalk - *Falco tinnunculus*

Totaal van 38 exx. waargenomen (overwegend in ZH) in
 jan., maart, april en mei.

-Smelleken - *Falco columbarius*

Gezien in jan. (1 ex.), maart (1 ex.), april (7 exx.)
 en mei (8 exx.). Alle mei-waarnemingen komen uit ZH.

-Boomvalk - *Falco subbuteo*

19 Exx. waargenomen in de maanden april, mei en juni.

-Slechtvalk - *Falco peregrinus*

08-01 Hbz 1 Z.
 24-02 IJm 2 tp.

-Velduil - *Asio flammeus*

17-04 ZeVl 1 tp.
02-05 ZeVl 1 N.
04-05 ZeVl 1 N.

5.14 Zeezoogdieren

-Gewone Zeehond - *Phoca vitulina*

Niet minder dan 104 Zeehonden werden gemeld. Hiervan waren 83 exx. afkomstig van de zandplaat de Razende Bol nabij telpost Huisduinen. Op 05-04 waren hier 28 exx. aanwezig, op 19-04 25 exx. en op 30-04 30 exx. Mogelijk is dit nieuwe rustgebied ook een oorzaak voor het toenemende aantal Zeehonden dat in NH en in WD (lees: Texel) wordt gemeld. opvallend is dat behalve in de maand juni in verder iedere maand van voorjaar '86 Zeehonden werden gezien. In jan. 1 ex., febr. 11 exx., maart 3 exx., april (exclusief beesten op de Razende Bol) 3 exx. en mei 4 exx. De meldingen kwamen van Ijmuiden (2), Hbz (6), Huisduinen (83), Texel (11) en Lauwersoog (2).

-Grijze Zeehond - *Halichoerus gryphus*

04-01 Tex 1 tp. 22-03 Hbz 1 Z.
03-03 Tex 1 tp. 05-05 Tex 1 tp.

-dolfijn spec./dolphin spec.

11-01 Tex 1 N.

-Bruinvis - *Phocoena phocoena*

In NH is een opvallend groot aantal waarnemingen gedaan.

03-01 Hbz 4 N.	01-04 Hbz 1 à 2 Z.
28-01 Tex 1 N.	10-04 Hbz 1 N.
08-02 Egm 2 Z.	19-04 Hbz 1 tp.
22-03 Hbz 1 N.	